

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำและประชาชนต่อผลสำเร็จในการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey) โดยใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง (Structure Questionnaire) จำนวน 3 ฉบับ เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ ข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำ และประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 7 แห่ง

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด สรุปผลโดยการจัดกลุ่มวิเคราะห์ตามองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้านโดยการเขียนความเรียงตามกระบวนการวิจัยในรูปแบบตารางการบรรยาย ส่วนการจัดสนทนากลุ่ม แบบ Focus Group Discussion ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการสรุปเรียงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปปัญหาความต้องการและเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ นำเสนอในรูปแบบตารางการบรรยาย ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ปรากฏต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามและการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างปรากฏผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามชุดที่ 1

จากการใช้แบบสอบถามชุดที่ 1 ข้าราชการการเมือง ได้แก่ นายกเทศมนตรีตำบล รองนายกเทศมนตรีตำบล ประธานสภา สมาชิกเทศบาลตำบล ทั้ง 7 เทศบาลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ คือ เทศบาลตำบลเชียงดาว เทศบาลตำบลแม่นะ เทศบาลตำปิงโค้ง เทศบาลตำบลเมืองงาย เทศบาลตำบลพระธาตุปู่คำ เทศบาลตำบลทุ่งข้าวพวง เทศบาลตำบลเมืองนะ จำนวน 84 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 79.8 รองลงมา เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 20.2 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมา มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.1 และอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.1 อายุ 61 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.1 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 50 รองลงมา ได้แก่ ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 30 และระดับปวช ปวส อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 14 ระดับการศึกษาปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 5 ตำแหน่งตำแหน่งเป็นสมาชิกเทศบาลตำบล คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมา ได้แก่ ตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบล คิดเป็นร้อยละ 16.7 และตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล กับประธานสภาตำบล คิดเป็นร้อยละ 8.3 เท่ากัน มีประสบการณ์ทำงาน 4-8 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.3 รองลงมามีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.2 และประสบการณ์ทำงาน 12-16 ปี คิดเป็น ร้อยละ 17.9 และประสบการณ์ระหว่าง 8-12 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.5 และ 16 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.2

การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ตามความคิดเห็นของข้าราชการการเมือง โดยสามารถอธิบายรายละเอียดของแต่ละประเด็นได้ดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18 โดยประเด็นเกี่ยวกับ การออกเทศบัญญัติโดยคำนึงถึงสิทธิหน้าที่ของประชาชน มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนมีการใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารราชการที่ยึดหลักความเสมอภาค มีการดำเนินเพื่อส่งเสริมให้ทำหน้าที่โดยยึดหลักนิติธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์สุจริต ถูกต้องทั้งตามกฎหมายและระเบียบวินัย มีการออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ของหน่วยงานที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากัน

2. ด้านหลักคุณธรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 โดยประเด็นเกี่ยวกับ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยันหมั่นเพียรตรงต่อเวลาและทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมต่อทุกคนโดยไม่มีอคติ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมและประชาชน พนักงานมีเหตุผลรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและประชาชน พนักงานมีมนุษยสัมพันธ์มีความสุภาพอ่อนโยนและมีไมตรีจิตพร้อมให้บริการ เทศบาลมีการกำหนดหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลที่เหมาะสมและเป็นธรรมกับบุคลากรทุกระดับ เทศบาลให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกระดับ ตั้งแต่บรรจุ โอนย้ายหรือเกษียณอายุราชการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากัน

3. ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 โดยประเด็นเกี่ยวกับ การบริหารงานกิจกรรมต่าง ๆ มีการสรุปเปิดเผยต่อสาธารณะ เปิดโอกาสให้ประชาชนและพนักงานติดตามตรวจสอบแผนงาน โครงการต่าง ๆ และการใช้งบประมาณได้ การจัดเก็บภาษีและจัดงบประมาณ กระทำอย่างเปิดเผยและเป็นธรรม ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณชนมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ประชาชนต้องมาก่อน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากัน

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 โดยประเด็นเกี่ยวกับ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชน เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความคิดเห็นด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ของเทศบาลต่อการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล เทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากัน

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.24 โดยประเด็นเกี่ยวกับ มีการนำโครงการกิจกรรม หรือแผนงานที่แถลงไว้ไปดำเนินการไว้ไปดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรม ตามที่ได้กำหนดไว้เทศบาลเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนและชุมชนอย่างต่อเนื่องเทศบาลจัดให้มีบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพ เป็นธรรมและทั่วถึงทุกชุมชน พนักงานเทศบาลมีความรับผิดชอบต่อการทำงาน ใส่ใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นและพร้อมที่จะแก้ไข มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากัน

6. ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.32 โดยประเด็นเกี่ยวกับ มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมในเทศบาล มีการรณรงค์ช่วยกันประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ ในเทศบาล การใช้งบประมาณมีความคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ เทศบาลได้ตั้งเป้าไว้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามชุดที่ 2

จากการใช้แบบสอบถามชุดที่ 2 ข้าราชการการประจำ ได้แก่ สำนักปลัดเทศบาล กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา กองวิชาการและแผนงาน ทั้ง 7 เทศบาล ในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ คือ เทศบาลตำบลเชียงดาว เทศบาลตำบลแม่นะ เทศบาลตำปิงโค้ง เทศบาลตำบลเมืองงาย เทศบาลตำบลพระธาตุปู่กำ เทศบาลตำบลทุ่งข้าวพวง เทศบาลตำบลเมืองนะ จำนวน 42 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.5 รองลงมา เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 40.5 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.5 รองลงมา มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.4 และอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.1 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 73.8 รองลงมา ได้แก่ ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 11.9 และระดับปวช ปวส อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 9.5 ระดับอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 4.8 ดำรงตำแหน่งสังกัดสำนักปลัดเทศบาล สำนักกองวิชาการ สำนักกองคลัง สำนักกองช่าง สำนักกองการศึกษาและสำนักกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 16.7 มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.8 และประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.7 และประสบการณ์ระหว่าง 16-21 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 4.8 เท่ากัน

การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ตามความคิดเห็นของข้าราชการประจำ โดยสามารถอธิบายรายละเอียดของแต่ละประเด็นได้ดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.02 โดยประเด็นเกี่ยวกับการออกเทศบัญญัติโดยคำนึงถึงสิทธิหน้าที่ของประชาชน มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนมีการใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารราชการที่ยึดหลักความเสมอภาค มีการดำเนินเพื่อส่งเสริมให้ทำหน้าที่โดยยึดหลักนิติธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์สุจริต ถูกต้องทั้งตามหลักกฎหมายและระเบียบวินัย มีการออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ของหน่วยงานที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ด้านหลักคุณธรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.88 โดยประเด็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยันหมั่นเพียรตรงต่อเวลาและทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมต่อทุกคนโดยไม่มีอคติ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละเอื้อเฟื้อและมีความน้ำใจเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมและประชาชน

พนักงานมีเหตุผลรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและประชาชน พนักงานมีมนุษยสัมพันธ์มีความสุภาพอ่อนโยนและมีไมตรีจิตพร้อมให้บริการ เทศบาลมีการกำหนดหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลที่เหมาะสมและเป็นธรรมกับบุคลากรทุกระดับ เทศบาลให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกระดับตั้งแต่บรรจุ โอนย้ายหรือเกษียณอายุราชการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากัน

3. ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.99 โดยประเด็นเกี่ยวกับ การบริหารงานกิจกรรมต่าง ๆ มีการสรุปเปิดเผยต่อ สาธารณะ เปิดโอกาสให้ประชาชนและพนักงานติดตามตรวจสอบแผนงาน โครงการต่าง ๆ และการใช้งบประมาณได้ การจัดเก็บภาษีและจัดงบประมาณ กระทำอย่างเปิดเผยและเป็นธรรม ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณชนมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ประชาชนต้องมาก่อน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากัน

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 โดยประเด็นเกี่ยวกับ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชน เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความคิดเห็นด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ของเทศบาลต่อการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล เทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากัน

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.10 โดยประเด็นเกี่ยวกับ มีการนำโครงการกิจกรรม หรือแผนงานที่แถลงไว้ไปดำเนินการไว้ไปดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรม ตามที่ได้กำหนดไว้เทศบาลเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนและชุมชนอย่างต่อเนื่อง เทศบาลจัดให้มีบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพ เป็นธรรมและทั่วถึงทุกชุมชน พนักงานเทศบาลมีความรับผิดชอบต่อการทำงาน ใส่ใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นและพร้อมที่จะแก้ไข มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากัน

6. ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.95 โดยประเด็นเกี่ยวกับ มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมในเทศบาล มีการรณรงค์ช่วยกันประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ ในเทศบาล การใช้งบประมาณมีความคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ เทศบาลได้ตั้งเป้าไว้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามชุดที่ 3

จากการใช้แบบสอบถามชุดที่ 3 กลุ่มประชาชน ในเขตเทศบาลตำบล ทั้ง 7 เทศบาล ในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ คือ เทศบาลตำบลเชียงดาว เทศบาลตำบลแม่นะ เทศบาลตำปึงโค้ง เทศบาลตำบลเมืองงาย เทศบาลตำบลพระธาตุปู่กำ เทศบาลตำบลทุ่งข้าวพวง เทศบาลตำบลเมืองนะ จำนวน 400 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 61.5 รองลงมา เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 38.5 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.7

รองลงมา มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 26 อายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.5 อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.3 อายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.5 และอายุ มากกว่า 61 ปี คิดเป็นร้อยละ 2 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3-มัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็น ร้อยละ 36.7 รองลงมา ได้แก่ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 25.5 และระดับปวช ปวส อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 23.0 ระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 10 และระดับการศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 4

การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัด เชียงใหม่ ตามความคิดเห็นของประชาชน โดยสามารถอธิบายรายละเอียดของแต่ละประเด็นได้ดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.97 โดยประเด็น เกี่ยวกับการออกเทศบัญญัติโดยคำนึงถึงสิทธิหน้าที่ของประชาชน มีการกำหนดขอบเขตอำนาจ หน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนมี การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารราชการที่ยึดหลักความเสมอภาค มีการ ดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ทำหน้าที่โดยยึดหลักนิติธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ โปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต ถูกต้องทั้งตามกฎหมายและระเบียบวินัย มีการออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ของหน่วยงานที่ สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากัน

2. ด้านหลักคุณธรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.86 โดยประเด็น เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตตรงต่อเวลาและทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี ปฏิบัติ หน้าที่ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมต่อทุกคนโดยไม่มีอคติ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจเพื่อประ โยชน์ต่อส่วนรวมและประชาชน พนักงานมีเหตุผลรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและประชาชน พนักงานมีมนุษยสัมพันธ์มีความ สุภาพอ่อนโยนและมีไมตรีจิตพร้อมให้บริการ เทศบาลมีการกำหนดหลักเกณฑ์การบริหารงาน บุคคลที่เหมาะสมและเป็นธรรมกับบุคลากรทุกระดับ เทศบาลให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกระดับ ตั้งแต่บรรจ โอนย้ายหรือเกษียณอายุราชการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากัน

3. ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.46 โดยประเด็น เกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนและพนักงานติดตามตรวจสอบแผนงาน โครงการต่าง ๆ และ การใช้งบประมาณได้ การจัดเก็บภาษีและจัดงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยและการ บริหารงานกิจกรรมต่าง ๆ มีการสรุปเปิดเผยต่อ สาธารณะ ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณชนมี ความถูกต้องตรงกับความ เป็นจริง ประชาชนต้องมาก่อน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากัน

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.62 โดย ประเด็นเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญที่มี

ผลกระทบต่อชุมชน เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความคิดเห็นด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของเทศบาลต่อการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากัน และเทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.06 โดยประเด็นเกี่ยวกับ มีการนำโครงการกิจกรรม หรือแผนงานที่แถลงไว้ไปดำเนินการไว้ไปดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรม ตามที่ได้กำหนดไว้เทศบาลเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนและชุมชนอย่างต่อเนื่องเทศบาลจัดให้มีบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพ เป็นธรรมและทั่วถึงทุกชุมชน พนักงานเทศบาลมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน ใส่ใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นและพร้อมที่จะแก้ไข มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากัน

6. ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.99 โดยประเด็นเกี่ยวกับ มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมในเทศบาล มีการรณรงค์ช่วยกันประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ ในเทศบาล การใช้งบประมาณมีความคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ เทศบาลได้ตั้งเป้าไว้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากัน

เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำและประชาชนต่อผลสำเร็จในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยสามารถอธิบายรายละเอียดของแต่ละประเด็นได้ดังนี้

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำและประชาชนต่อผลสำเร็จในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำและประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อนำมาทดสอบเป็นรายคู่สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม ข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างจากการนำหลักนิติธรรมไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากข้าราชการการเมือง และ ข้าราชการประจำ ต่อการนำหลักนิติธรรมไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ด้านหลักคุณธรรม ข้าราชการการเมืองมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากข้าราชการประจำและประชาชนต่อการนำหลักคุณธรรมไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ด้านหลักความโปร่งใส ข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างจากการนำหลักความโปร่งใส ไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากข้าราชการการเมือง และ ข้าราชการประจำ ต่อการนำหลักความโปร่งใส ไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำ มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างจากการนำหลักการมีส่วนร่วม ไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำ ต่อการนำหลักการมีส่วนร่วม ไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ ข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำ มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างจากการนำหลักความรับผิดชอบ ไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำ ต่อการนำหลักความรับผิดชอบ ไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. ด้านหลักความคุ้มค่า ข้าราชการการเมืองมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากข้าราชการประจำและประชาชนต่อการนำหลักความคุ้มค่าไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัญหาอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาวจังหวัดเชียงใหม่ โดยสามารถสรุปรายละเอียดของแต่ละประเด็นได้ดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม ฝ่ายนิติบัญญัติไม่มีการทำประชาวิจารณ์การออกกฎระเบียบมีข้อปฏิบัติแต่ใช้กับบางกลุ่ม การบริหารงานไม่ค่อยมีการกระจายอำนาจอย่างทั่วถึงไม่มีการอบรมบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่พนักงานให้รู้กฎระเบียบ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อบังคับกฎระเบียบที่ไม่ชัดเจน มีการละเว้นในการเอาผิดกับผู้บริหาร ผู้บริหารมีนโยบายในการรณรงค์ให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่เอาใจใส่ต่องานน้อยมาก ไม่ค่อยมีการปฏิรูปกฎระเบียบให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

2. ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารบางคนไม่มีความเท่าเทียมกันการมีเส้นสายอาจเกิดปัญหาภายหลังได้ ไม่ค่อยมีความพร้อมและรวดเร็วต่อการทำงานการปฏิบัติหน้าที่เอาแต่พรรคพวก

ของตนทำให้การปฏิบัติหน้าที่บางครั้งก็ไม่ถูกต้อง ยังขาดความร่วมมือที่ดีต่อการบริหาร ยังขาดความยุติธรรมในการบริหาร พนักงานบางคนใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมหรือพูดไม่เหมาะสมกับการให้บริการประชาชน ต้องยึดมั่นในด้านหลักการต่อการให้บริการประชาชน

3. ด้านหลักความโปร่งใส ไม่ค่อยมีการเปิดเผยถึงผลงานที่ได้ปฏิบัติทำให้ประชาชนไม่ได้รับรู้ การได้รับข่าวสารใดมาแล้วไม่ค่อยแจ้งต่อประชาชนไม่ใช่เอาไปแจกแต่บางส่วนไม่ทำให้เกิดประโยชน์อะไรขึ้น ในการประชาสัมพันธ์ในบางครั้งไม่ค่อยชัดเจนเท่าที่ควรโดยเฉพาะเสียงตามสายและที่มาจากรถของเทศบาล ควรที่จะมุ่งประโยชน์ให้ประชาชนและเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้หรือออกความคิดเห็นเรื่องต่างๆ ได้ ไม่ค่อยเปิดเผยข้อมูลต่างๆ เทศบาลบางที่ก็มีความโปร่งใสน้อยมากเพราะ เมื่อมีงบประมาณให้นำไปพัฒนาท้องถิ่นบางที่ไม่เคยได้รับการพัฒนาเลยถึงได้รับการพัฒนาน้อยมาก งบประมาณต่างๆ ของแผ่นดินที่มีให้กับเทศบาลนั้นไม่แจกแจงให้ประชาชนทราบ

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม บุคลากรไม่สามารถเสนอแนะได้ในการที่จะตรวจสอบผู้บริหารประชาชนทุกคนไม่มีอิสระในความคิดและได้มีส่วนร่วมในงานต่างๆ เชื้องเข้าในการทำงานและไม่ค่อยมีความสามัคคี มีการประชุมด่วนตลอดโดยไม่ค่อยแจ้งก่อนล่วงหน้า เสนอไปแต่ไม่ได้รับการแก้ไข ไม่มีส่วนร่วมต่องานชุมชน มีการให้ความร่วมมือในการเสนอข้อบกพร่องของหน่วยงานไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอแผนพัฒนาเทศบาล

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ อำนาจการตัดสินใจอยู่ที่คณะผู้บริหารอย่างเดียวเวลาเกิดปัญหาที่ไม่ทำต่อ ป่วยปลดละเลยงานล่าช้า ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ บุคลากรผู้ใหญ่ระดับผู้บริหารเมื่อมีงบประมาณมากก็จะทำงานไม่ค่อยสุจริต ผู้บริหารไม่ค่อยยอมรับกับผลงานของตนที่ทำผิดพลาด การปฏิบัติงานบางหน่วยยังมีความรับผิดชอบต่อสังคมน้อยมาก

6. ด้านหลักความคุ้มค่า จัดทำโครงการและกิจกรรมโดยไม่คำนึงถึงความคุ้มค่าสักแต่ว่าจะจัดอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ใช้งบประมาณไม่ค่อยคุ้มค่ากับการเก็บภาษีประชาชนแพงจากที่ประชาชนมีอาชีพในชุมชน ยังใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือยในการจัดกิจกรรมที่ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ใช้งบประมาณไม่ถูกสถานที่

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีประเด็นสำคัญที่ได้ค้นพบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนออภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารของ เทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของ เทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ฝ่ายนิติบัญญัติไม่มีการทำประชาวิจารณ์ในการออกกฎระเบียบมีข้อปฏิบัติแต่ใช้กับบางกลุ่ม การบริหารงานไม่ค่อยมีการกระจายอำนาจอย่างทั่วถึงไม่มีการอบรมบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่พนักงานให้รู้กฎระเบียบ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อบังคับกฎระเบียบที่ไม่ชัดเจน มีการละเว้นในการเอาผิดกับผู้บริหาร ผู้บริหารมีนโยบายในการรณรงค์ให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่เอาใจใส่ต่องานน้อยมาก ไม่ค่อยมีการปฏิรูปกฎระเบียบให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

ด้านหลักคุณธรรม บริหารบางคนไม่มีความเท่าเทียมกันการมีเส้นสายอาจเกิดปัญหาภายหลังได้ ไม่ค่อยมีความพร้อมและรวดเร็วต่อการทำงานการปฏิบัติหน้าที่เอาแต่พรรคพวกของตนทำให้การปฏิบัติหน้าที่บางครั้งก็ไม่ถูกต้อง ยังขาดความร่วมมือที่ดีต่อการบริหาร ยังขาดความยุติธรรมในการบริหาร พนักงานบางคนใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมหรือพูดไม่เหมาะสมกับการให้บริการประชาชน ต้องยึดมั่นในด้านการให้การให้บริการประชาชน

ด้านหลักความโปร่งใส ไม่ค่อยมีการเปิดเผยถึงผลงานที่ได้ปฏิบัติทำให้ประชาชนไม่ได้รับรู้ การได้รับข่าวสารอะไรมาแล้วไม่ค่อยแจ้งต่อประชาชนไม่ใช่เอาไปแจกแต่บางส่วนไม่ทำให้เกิดประโยชน์อะไรขึ้น ในการประชาสัมพันธ์ในบางครั้งไม่ค่อยชัดเจนเท่าที่ควร โดยเฉพาะเสียงตามสายและที่มาจากรถของเทศบาล ควรที่จะมุ่งประโยชน์ให้ประชาชนและเปิด โอกาสให้ประชาชนได้รับรู้หรือออกความคิดเห็นเรื่องต่างๆ ได้ ไม่ค่อยเปิดเผยข้อมูลต่างๆ เทศบาลบางที่ก็มีความโปร่งใสน้อยมากเพราะ เมื่อมีงบประมาณให้นำไปพัฒนาท้องถิ่นบางที่ไม่เคยได้รับการพัฒนาเลยถึงได้รับการพัฒนาน้อยมาก งบประมาณต่างๆ ของแผ่นดินที่มีให้กับเทศบาลนั้นไม่แจกแจงให้ประชาชนทราบ

ด้านการมีส่วนร่วม บุคลากรไม่สามารถเสนอแนะได้ในการที่จะตรวจสอบผู้บริหารประชาชนทุกคนไม่มีอิสระในความคิดและมีส่วนร่วมในงานต่างๆ เชื้องช้าในการทำงานและไม่ค่อยมีความสามัคคี มีการประชุมด่วนเสมอโดยไม่ค่อยแจ้งก่อนล่วงหน้า เสนอไปแต่ไม่ได้รับการแก้ไข ไม่มีส่วนร่วมต่องานชุมชน มีการให้ความร่วมมือในการเสนอข้อบกพร่องของหน่วยงานไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอแผนพัฒนาเทศบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ อำนาจการตัดสินใจอยู่ที่คณะผู้บริหารอย่างเดียวเวลาเกิดปัญหาที่ไม่ทำต่อ ปล่อยปละละเลยงานล่าช้า ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ บุคลากรผู้ใหญ่ระดับผู้บริหารเมื่อมีงบประมาณกลางมาก็จะทำงานไม่ค่อย

สุจริต ผู้บริหารไม่ค่อยยอมรับกับผลงานของตนที่ทำให้ผิดพลาด การปฏิบัติงานบางหน่วยยังมีความรับผิดชอบต่องานน้อยมาก

ด้านหลักความคุ้มค่า จัดทำโครงการและกิจกรรมโดยไม่คำนึงถึงความคุ้มค่าสักแต่จะจัดอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ใช้งบประมาณไม่ค่อยคุ้มค่ากับการที่ขึ้นเก็บภาษีประชาชนแพงจากที่ประชาชนมีอาชีพในชุมชน ยังใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือยอยู่ในการจัดกิจกรรมที่ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ใช้งบประมาณไม่ถูกสถานที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาบางส่วนของคุณากร กรสิทธิ์ (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า ปัญหา และอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า อบต.ทั้ง 6 แห่ง มีปัญหาในหลักการสำคัญ ๆ คล้ายคลึงกันคือ

1. ปัญหาหลักการมีส่วนร่วม คือ ประชาชนมีพฤติกรรมการเข้าไปมีส่วนร่วมต่ำ
2. ปัญหาหลักความโปร่งใส คือ อบต. ไม่ค่อยมีการตรวจสอบความโปร่งใสอย่างต่อเนื่องและมักเป็นการตรวจสอบด้านเดียว คือ ตรวจสอบจากเอกสารเป็นหลัก
3. ปัญหาหลักนิติธรรม ได้แก่ ไม่ค่อยมีการเผยแพร่กฎระเบียบให้ประชาชนได้รับทราบ
4. ปัญหาหลักคุณธรรม คือ ไม่ค่อยมีการอบรมเรื่องคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง
5. ปัญหาหลักความรับผิดชอบต่อ คือ อบต. ส่วนใหญ่ไม่ค่อยเอาใจใส่ปัญหาชุมชนเท่าที่ควร
6. ปัญหาหลักความคุ้มค่า คือ โครงการบางเรื่องไม่สามารถทำได้ เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ
7. ปัญหาหลักความเสมอภาค คือ ยังคงมีการเลือกปฏิบัติ

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำ และประชาชนในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำและประชาชนในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำและประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำและประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักนิติธรรมไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า ข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำมีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาวอยู่ในระดับมากและมีความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ทุกด้าน

ในขณะที่เดียวกันประชาชนในพื้นที่อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่มีความคิดเห็นที่แตกต่างจากกลุ่มข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำโดยรวมอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะด้านหลักความโปร่งใส ที่ประชาชนเห็นว่าการบริหารงานกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาลไม่มีการสรุปเปิดเผยต่อสาธารณะ ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบแผนงาน โครงการต่าง และการใช้จ่ายงบประมาณ โดยเฉพาะจัดเก็บภาษีและจัดสรรงบประมาณ ไม่มีการเปิดเผยและเป็นธรรมต่อประชาชน รวมไปถึงข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณะชนก็ไม่ได้มีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริง นอกจากนี้ยังมีด้านหลักคุณธรรมที่ประชาชนเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ยังไม่ซื่อสัตย์สุจริต และในด้านหลักการมีส่วนร่วมเทศบาลก็ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของ เบญจวรรณ วันดีศรี (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ดมีธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความมีประสิทธิภาพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม ด้านนิติธรรม มีธรรมาภิบาลระดับสูง ส่วนด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม มีธรรมาภิบาลต่ำ เช่นเดียวกับพระปิยวัฒน์ ปิยสีโล (2554 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า บุคลากรและประชาชน มีความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า หลักความรับผิดชอบมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน หลักคุณธรรมและหลักความโปร่งใสมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับการศึกษางานวิจัยของ ธินิดา ฐิติภากร (2546) ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานเทศบาล ในเรื่อง การเปิดเผยข้อมูล การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของรัฐ ความรับผิดชอบในการบริหารงาน การให้ประชาชนติดตาม ตรวจสอบการบริหารงานมีความ

แตกต่างกัน คือ เทศบาลได้ให้ประชาชนติดตาม ตรวจสอบการบริหารน้อยกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล

3. เพื่อศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผลการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ วันศุกร์ ที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2557 จากความคิดเห็นของผู้ร่วมเสวนาในเรื่องการหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ สรุปประเด็นได้ดังต่อไปนี้

ด้านหลักนิติธรรม จากความคิดเห็นของผู้ร่วมเสวนาเห็นว่าควรนำแนวคิดของประชาชนมาเป็นกรอบในการกำหนดกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยมาตรฐานเดียวกัน ไม่ควรมีเส้นสาย ไม่ควรนำข้อกฎหมายมาเป็นช่องทางในการปฏิบัติหน้าที่ในทางที่ผิด การออกกฎหมายต่าง ๆ ต้องสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน สอดคล้องกับการศึกษา งานวิจัยของ พิมพัลดา ชีระมณฑ์ประณีต (2552:94-97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมเห็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการวางกฎเกณฑ์ขั้นตอน การปฏิบัติงานที่มีความเป็นธรรมต่อประชาชน อีกทั้งยังส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งพนักงานและสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และใช้อำนาจในการบังคับใช้ ข้อบังคับตำบล รวมทั้งกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างเสมอภาค ไม่มีการเลือกปฏิบัติ

ด้านหลักคุณธรรม จากความคิดเห็นของผู้ร่วมเสวนาเห็นว่าควรให้ความเสมอภาคกับทุกคนอย่างทั่วถึงและไม่ควรมีระบบอุปถัมภ์ ไม่เลือกปฏิบัติ หรือแบ่งพรรคแบ่งพวก ไม่ควรเอาการเมืองมาเป็นตัวกำหนดในการปฏิบัติหน้าที่ อาทิ เช่น กลุ่มที่ให้การสนับสนุนฐานเสียงของตนเองหรือเสียงข้างมากก็ให้ผลประโยชน์กับกลุ่มนั้นก่อนเป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ คุณกิตติ (2548:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง หลักธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครขอนแก่น โดยเฉพาะเรื่องหลักนิติธรรมและหลักคุณธรรม ควรคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคและ ความยุติธรรม และงานวิจัยของอำพล คุณหาร (2553:71-72) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ธรรมาภิบาลกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 ขององค์การบริหารส่วนตำบลสันป่ายาง อำเภอ

แม่แดง จังหวัดเชียงใหม่ ได้กล่าวว่า การจะทำให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมได้นั้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ไม่เห็นแก่ญาติมิตรและพวกพ้องใด ๆ ซึ่งการเลือกตั้งหลาย ๆ แห่งที่ผ่านมาเรามักจะเห็นการปฏิบัติหน้าที่ในการเลือกตั้งของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างไม่ซื่อสัตย์มีการช่วยเหลือกันโดยเห็นแก่ญาติมิตรพวกพ้องหรืออำิสสินจ้างเพื่อผลประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง จนส่งผลให้ได้ตัวแทนของประชาชนที่ไม่มีคุณภาพประสิทธิภาพและยังเบียดบังผลประโยชน์ของประชาชนเป็นของตนเอง เช่นเดียวกับการศึกษางานวิจัยของ บุญฤทธิ์ เกตุจำนง (2550:บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณี เทศบาลนครนนทบุรี” ที่ได้กล่าวว่า การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้องแม่นยำ ควรปลูกฝังจริยธรรม คุณธรรม

ด้านหลักความโปร่งใส จากความคิดเห็นของผู้ร่วมเสวนาเห็นว่าควรให้มีการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มมากขึ้น โดยปิดประกาศ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านในการสรุปข้อมูลกิจกรรม ต้องเปิดเผยต่อที่สาธารณะ และระบุนรายละเอียดกิจกรรมหรือโครงการการบริหารจัดการงบประมาณ เริ่มจากกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชน บันทึกรายงานการประชุมต่าง ๆ ควรติดประกาศให้ประชาชนได้รับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของ พระครูธีรสุตคุณและคณะ (2556 : 92) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษา กรณีเทศบาลนครสงขลา อำเภอสงขลา จังหวัดหาดใหญ่ ที่ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครสงขลาที่ต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าเดิมนั้นเทศบาลควรมีการจัดตั้งองค์กรหรือคณะกรรมการเพื่อการตรวจสอบความโปร่งใสต่อการดำเนินนโยบายกับทั้งมีการสรุปผลเปิดเผยข้อมูลและเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบได้ เช่น แผนงานโครงการต่าง ๆ ข้อมูลด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ข้อมูลด้านการเงินการคลัง ข้อบังคับงบประมาณ วาระการประชุมและมติที่ประชุม เช่นเดียวกับการศึกษางานวิจัยของ พระปิยวัฒน์ ปิยสีโล (2554:158) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านความโปร่งใสควรมีการตรวจสอบได้ในทุกกรณี มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ เช่นเดียวกับการศึกษางานวิจัยของ ธินิดา ฐิติภากร (2546:บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม พบว่า ความโปร่งใสของเทศบาลตำบลอยู่ในระดับปานกลาง และองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานเทศบาล

1. การเปิดเผยข้อมูล
2. การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของรัฐ

3. ความรับผิดชอบในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

4. การให้ประชาชนติดตาม ตรวจสอบการบริหารงานมีความแตกต่างกัน คือ เทศบาล
ได้ให้ประชาชนติดตาม ตรวจสอบการบริหารน้อยกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านหลักการมีส่วนร่วม จากความคิดเห็นของผู้ร่วมเสวนาเห็นว่าก่อนการจัดทำ
ประชาคมทุกครั้ง ควรมีการสำรวจปัญหาและความต้องการของประชาชนทุกครัวเรือน เพื่อมีข้อมูล
เชิงลึกที่จะเสนอในเวทีประชาคม ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานทุกขั้นตอน
ตั้งแต่การรับรู้ข่าวสาร การแสดงความคิดเห็น ควรประเมินผลงาน ด้วยวิธีการเปิดโอกาสให้
ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย เช่น ผู้รับฟังความคิดเห็น จดหมายเปิดผนึก ฯลฯ ซึ่ง
สอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของ จัตุรยุพิน ปายเที่ยง (2552:70-72) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการ
พัฒนาการบริหารจัดการโดยหลักธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอท่าช้าง จังหวัด
สิงห์บุรี พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลควรยึดหลักการมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้
ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทำให้ทิศทางการพัฒนา
ท้องถิ่นสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เช่นเดียวกันกับการศึกษางานวิจัยของ ช่อทิพย์
เกสรทอง (2553:107-112) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล
ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า การนำ
กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานตามภารกิจขององค์การ
บริหารส่วนตำบลภายใต้แนวคิดร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ นอกจากนี้ควรมีการให้
ประชาชนมีส่วนเกี่ยวกับการทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณ ตลอดจนการจัด
เวทีประชาคมโดยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาในทุกเรื่อง

ด้านหลักความรับผิดชอบ จากความคิดเห็นของผู้ร่วมเสวนาเห็นว่าผู้บริหารต้องมีความ
รับผิดชอบต่อประชาชนในการนำปัญหา ความต้องการของประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มกำลัง
ความสามารถ ต้องรับผิดชอบต่อโครงการหรือกิจกรรม ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เพื่อ
ประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน จัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมที่
บรรจุไว้ในแผนพัฒนา และโครงการหรือแผนงานใดไม่สามารถนำไปจัดทำข้อบัญญัติเพื่อนำไปสู่
การปฏิบัติได้ แจ้งให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริศักดิ์ พิมพ์นาง
(2554:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การ
บริหารส่วนตำบลหนองหุ้ม อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ผลการศึกษาพบว่า ในด้านหลักความ
รับผิดชอบ ผู้บริหารต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชนในการนำปัญหาความต้องการของ
ประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มกำลังความสามารถ ต้องรับผิดชอบต่อโครงการ/กิจกรรม
ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

ด้านหลักความคุ้มค่า จากความคิดเห็นของผู้ร่วมเสวนาเห็นว่าการรณรงค์ให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนในพื้นที่ที่มีความประหยัดในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งมีกิจกรรมบำรุงรักษาสภาพธรรมชาติให้ใช้ได้ยาวนาน การดำเนินแผนงาน โครงการ ควรมีการจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วนว่าจะทำโครงการใดก่อน หลัง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน สอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของศิริศักดิ์ พิมพ์นาง (2554:บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม อำเภอลำดวน จังหวัดบึงกาฬ ผลการศึกษาพบว่า ในด้านหลักความคุ้มค่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการรณรงค์ให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนในพื้นที่ที่มีความประหยัดในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งมีกิจกรรมบำรุงรักษาสภาพธรรมชาติให้ใช้ได้ยาวนาน รวมทั้งการดำเนินแผนงาน โครงการควรมีการจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วนว่าจะทำโครงการใดก่อน หลัง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน เช่นเดียวกับการศึกษางานวิจัยของ พระปิยวัฒน์ ปิยสีโล (2554:165) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ผลการศึกษาในด้านหลักความคุ้มค่าพบว่า มีการรณรงค์ให้ประชาชนประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ มีการจัดสรรตำแหน่งบุคลากรที่มีความเหมาะสมและความชำนาญเฉพาะด้านในการปฏิบัติหน้าที่

ดังนั้นการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรตระหนักและเห็นความสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องความโปร่งใส หลักนิติธรรม คุณธรรม การมีส่วนร่วมของประชาชนควรยึดหลักกฎหมายเป็นหัวใจในการปฏิบัติงานการบริหารในขณะเดียวกันต้องสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วมเพื่อระดมความคิดแสวงหาความรู้ เพื่อให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกในการพัฒนาท้องถิ่นอันจะเป็นรากฐานของประชาธิปไตยที่ประชาชนร่วมเป็นเจ้าของท้องถิ่นอย่างแท้จริงต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในอำเภอยะหา จังหวัดยะลา

1. ควรปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ให้เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนในการตรวจสอบและถอดถอนฝ่ายการเมืองในท้องถิ่นที่มีการทุจริตประพฤติมิชอบหรือละเลยการปฏิบัติหน้าที่ต่อประชาชนและท้องถิ่นเช่นการเพิ่มบทลงโทษให้หนักกว่าเดิมจากยกเว้นการเล่นการเมือง 5 ปีมาเป็น

การห้ามลงเล่นการเมืองตลอดชีวิตและให้สอดคล้องกับการปฏิรูปท้องถิ่นของสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ.2557

2. ควรให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนกำกับดูแลการบริหารจัดการของท้องถิ่น โดยภาครัฐเป็นเพียงผู้ให้การสนับสนุน

3. สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักธรรมาภิบาลให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดกระแสดemand การพัฒนาและผลักดันให้มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในเทศบาลตำบล รวมถึงการป้องกันแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันให้หมดไปตามนโยบายของคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ พุทธศักราช 2557 (คสช.)

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบระหว่างเทศบาลตำบลกับองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ดังนั้นถ้าต้องการข้อมูลที่ละเอียดและเชิงลึกกว่านี้ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ